

Spis treści

Przedmowa	9
Wstęp	12
Część I: Struktura i dynamika Ja	17
Rozdział 1: Wyczerpywanie się ego i funkcja wykonawcza Ja	18
1.1 Samoregulacja	19
1.2 Wybór i inicjatywa	22
1.3 Wyjaśnienia alternatywne	25
1.4 Motywacja i zachowywanie	28
1.5 Odnowa zasobów	30
1.6 Inne badania	32
1.7 Implikacje	35
1.8 Wnioski	38
Rozdział 2: Krajobrazy autorefleksji: mapowanie szczytów i dolin oszacowań własnej osoby	43
2.1 Samoorganizacja	45
2.1.1 Integracja i różnicowanie w strukturze Ja	45
2.1.2 Modelowanie samoorganizacji	47
2.2 Struktura i dynamika samowartościowania	50
2.2.1 Wzajemne oddziaływanie struktury i dynamiki	50
2.2.2 Pejzaż energetyczny strumienia autorefleksji	52
2.2.3 Pojęcie Ja a dynamika autorefleksji	57
2.3 Wnioski	64
Rozdział 3: Cechy strukturalne pojęcia Ja a przystosowanie	70
3.1 Zróżnicowanie i integracja	71
3.2 Struktura w perspektywie klasycznej	72
3.3 Niektóre współczesne miary struktury	73
3.3.1 Zróżnicowanie	73
3.3.2 Integracja	75
3.4 Wzajemne związki pomiędzy miarami struktury Ja a przystosowanie	76
3.4.1 Związki pomiędzy miarami struktury Ja	76
3.4.2 Związki pomiędzy miarami struktury Ja a przystosowaniem	78
3.4.3 Podsumowanie	80
3.5 Szacowanie struktury Ja	81
3.6 Niektóre problemy dotyczące relacji pomiędzy strukturą a przystosowaniem	84
3.7 Wnioski	85

Część II: Motywy Ja 89

Rozdział 4: O ewolucyjnych funkcjach Ja symbolicznego: motyw samowartościowania 90

4.1 Ja symboliczne i adaptacja	93
4.1.1 Naciski środowiskowe i poznawcze podstawy Ja	93
4.1.2 Naciski społeczne a ewolucja Ja symbolicznego	95
4.2 Motywy samowartościowania i ich wartość adaptacyjna	98
4.2.1 Motywy wartościowania	100
4.2.2 Motywy nabywania wiedzy	102
4.2.3 Motywy homeostatyczne	103
4.3 Samowartościowanie jako proces: podejście zintegrowane	104
4.4 Motywy samooceny w krzywym zwierciadle	108
4.5 Wnioski	109

Rozdział 5: Nowe ujęcie teorii dysonansu poznawczego w świetle teorii na temat Ja 114

5.1 Teorii dysonansu poznawczego w wersji oryginalnej	115
5.2 Paradygmaty eksperymentalne	115
5.3 Przegląd modyfikacji teorii oryginalnej: teorie oparte na Ja	116
5.3.1 Teoria zgodności Ja	117
5.3.2 Teoria autoafirmacji	118
5.4 Rola samooceny w procesach dysonansowych	119
5.4.1 Zgodność Ja	119
5.4.2 Autoafirmacja	120
5.4.3 Próba pogodzenia przewidywań wynikających z teorii zgodności Ja i teorii autoafirmacji	120
5.5 Dodatkowe wątpliwości w kwestii modyfikacji teoretycznych opartych na Ja	121
5.5.1 Model zgodności Ja	121
5.5.2 Model autoafirmacji	123
5.5.3 Scalanie teorii zgodności Ja z teorią autoafirmacji	126
5.5.4 Czy teoria dysonansu jest teorią Ja?	127
5.6 Zmodyfikowane teorie dysonansu poznawczego – zbieżności	128
5.7 Ku rozstrzygnięciu teorii oryginalnej	129
5.7.1 Poziom abstrakcji elementów poznawczych	129
5.7.2 Sposoby redukowania dysonansu	130
5.7.3 Rola afektu	130
5.7.4 Proksymalne i dystalne motywy redukowania rozbieżności	131
5.8 Wnioski	133

Część III: Ja w procesach interpersonalnych 137

Rozdział 6: Inni jako wzory godne naśladowania: inspirują czy zniechęcają? 138

6.1 Wpływ innych na nasze postrzeganie sukcesu	139
6.1.1 Relewantność	139
6.1.2 Osiągalność	140
6.1.3 Badanie 1. Inni jako wzór godny naśladowania są bardziej relewantni, gdy wykonują ten sam zawód	141

6.1.4 Badanie 2. Osiągalność jest funkcją etapu kariery zawodowej	144
6.1.5 Badanie 3. Osiągalność w kontekście teorii o naturze inteligencji	146
6.1.6 Badanie 4. Ograniczenia rzeczywistości mogą osłabiać inspirujący wpływ wzoru do naśladowania	148
6.1.7 Badanie 5. Wyrazistość najlepszych przeszłych Ja ogranicza pozytywność możliwych przyszłych Ja	149
6.1.8 Badanie 6. Wyrazistość najlepszych przyszłych Ja ogranicza pozytywność możliwych Ja	151
6.1.9 Badanie 7. Wzór do naśladowania może zachęcać do wytwarzania bardziej pozytywnych przyszłych Ja	152
6.2 Wnioski	154
6.2.1 Inspiracja a odzwierciedlenie	154
6.2.2 Porównanie społeczne jako analogia	156

Rozdział 7: Ja w oczach ukochanej osoby .....

Rozdział 7: Ja w oczach ukochanej osoby	159
7.1 Ja lustrzane a zależność interpersonalna	161
7.1.1 Wyimaginowany obraz Ja w oczach partnera	162
7.1.2 Rola postrzeganej przychylności partneraw regulowaniu zależności	163
7.2 Test korelacyjny modelu regulacji zależności	166
7.2.1 Kierując zwierciadło w drugą stronę	168
7.2.2 Dobrze, że mnie rozumiesz... ..	170
7.3 Zacisne schronienie? Motyw ochrony Jaa motyw wartościowania związku	170
7.3.1 Hipoteza szkody	171
7.3.2 Hipoteza kompensacji	172
7.3.3 Zarys metodologii badań	172
7.3.4 Czarno to widzę... ..	174
7.3.5 Światelko w tunelu	176
7.4 Od lustrzanego odbicia do rzeczywistości	177

Rozdział 8: Strategiczna kontrola informacji: kierowanie wrażeniem i autoprezentacja w życiu codziennym .....

Rozdział 8: Strategiczna kontrola informacji: kierowanie wrażeniem i autoprezentacja w życiu codziennym	183
8.1 Kierowanie wrażeniem i autoprezentacja. Teoria.	185
8.1.1 Cele i skrypty	186
8.1.2 Wielorakie dążenia	187
8.1.3 Procesy realizowane w trybie pierwszoplanowym a procesy zachodzące w tle	188
8.2 Autoprezentacja automatyczna i kontrolowana	191
8.3 Czy autoprezentacja jest mistyfikacją?	194
8.3.1 Efektywność przekazywania komunikatów audytorium	195
8.3.2 Wpływ audytorium	196
8.3.3 Kto ignoruje audytorium?	198
8.3.4 Opowiadanie historii: narracje, pamięć autobiograficzna i autoprezentacja	200
8.3.5 Internalizacja autoprezentacji	202
8.3.6 Prawda w opracowaniu	204
8.4 Czy kierowanie wrażeniem jest działaniem egoistycznym?	205
8.5 Wnioski	208